

Dato 01-12-2022
Navn
Email medcom@medcom.dk

UDKAST: STRATEGISK RAMMESÆTNING AF VDX-UDBUD

1. Indledning

VDX står atter over for et udbud med udløb af den eksisterende kontrakt pr. 31. december 2024.

Som led i opstarten skal der ske en strategisk rammesætning af udbuddet, hvad angår en fælles forståelse for og beslutning om formål, anvendelse og positionering af VDX.

MedComs styregruppe ønsker med dette notat at igangsætte en proces frem mod beslutning om den strategiske rammesætning.

Dette notat søger derfor at beskrive temaerne, som i stort omfang er indbyrdes afhængige. Foruden temaerne i rammesætningen beskriver notatet også kort VDX, tidsplan og organisering af VDX-udbuddet samt proces.

2. Kort om VDX

Videoknudepunktet (VDX) er en fællesoffentlig og tværsektoriel videoinfrastruktur, som via MedCom-samarbejdet stilles til rådighed for staten, regionerne og kommunerne (ejer kredsen) - samt private ydere med overenskomst med det offentlige.

VDX blev etableret tilbage i 2009 som en del af ABT-fondsprojektet 'national implementering af tele-tolkning'. Formålet var at skabe bro mellem de lokale videokonferenceløsninger, der i projektet ikke kunne tale sammen. Efter projektets afslutning besluttede MedComs styregruppe at videreføre VDX som en integreret del af Sundhedsdatanettet (SDN).

Markedet for videoløsninger er fortsat præget af manglende interoperabilitet. VDX gør det muligt, at bl.a. kommuner, regioner, praksislæger og borgere, som ikke har samme videoløsning, kan mødes i et VDX-møderum. VDX kan desuden anvendes af borgerrettede apps samt i booking- og fagsystemer for at understøtte smidige og effektive arbejdsgange. Eksempler er MinLæge, MitSygehus, MinSundhedsplatform, VideoKonsultation på sundhed.dk, KontaktLæge, BookPlan.

VDX består af en sikret video- og integrationsplatform og en række støttesystemer, herunder et API for administration, booking og integration til specialudviklede apps, lokale fag- og bookingsystemer samt brugerstyring.

Formålsbeskrivelsen for VDX: <https://www.medcom.dk/systemforvaltning/videoknudepunktet-vdx>

VDX er en del af organisationen for systemforvaltningen af fællesoffentlige sundheds-it-løsninger (FSI) med MedComs styregruppe som forretningsstyregruppe og en VDX-brugergruppe, der aktuelt har regionalt formandskab.

VDX er del af finansierings- og styringsmodellen for fællesoffentlige it-infrastruktur på sundhedsområdet. Finansieringen fra kommuner og regioner kommer via bloktilskud (ØA).

3. Temaer for den strategiske rammesætning

3.1 Formål og anvendelse af VDX

Problem

Formålsbeskrivelsen for VDX skal genbesøges forud for udbudsprocessen for VDX.

Baggrund

De tilsluttede parters anvendelse af VDX er defineret af formålsbeskrivelsen for VDX. Formålsbeskrivelsen vil også udgøre den juridiske ramme for indkøbet – også i positioneringen med det private marked for videoløsninger.

Formålsbeskrivelsen skal således afspejle styregruppen og ejerkredsens ønsker til anvendelsen af VDX. Dette skal dog ske inden for rammerne af det organisatoriske formål og arbejdsprogram for MedCom.

Formålsbeskrivelsen har ændret sig over tid:

- Fra primært et tværsektorielt og patientkoordinerende sigte til også at indbefatte det patient- og borgerrettede – bl.a. på baggrund af politiske målsætninger, regionale, kommunale og statslige strategier fx sundhedsreformen - samt ambitioner om omlægning til digitale konsultationer, herunder via video
- Fra sundhed til også via den løbende justering af MedComs arbejdsprogrammer at indbefatte områder som ældrepleje, genoptræning, forebyggelse, social/psykiatri, børn/unge og arbejdsmarked.
- Understøttelse af administrative processer – bl.a. som led i Corona-understøttelsen. Den kliniske anvendelse har dog første prioritet ved kapacitetsudfordringer.

Formålsbeskrivelsen er løbende blevet behandlet og godkendt i MedComs styregruppe.

Løsning

Selvom formålsbeskrivelsen som juridiske ramme søger at præcisere VDX-anvendelsen, udfordres den af gråzoner særligt i relation til en snæver definition af sundhedsområdet og 'det tværsektorielle' jf. MedComs formål og arbejdsprogram.

Eksempler kan være:

- Pårørendes virtuelle besøg med fx indlagte patienter eller indsatte i fængslerne
- Fælles genoptræning uden involvering af sundhedsprofessionelle
- En bredere anvendelse inden for det kommunale område fx beskæftigelsesområdet

Hertil kommer ønsker til anvendelse af VDX, som ligger på grænsen, eller helt uden for – fx henvendelse fra private ydere som privathospitaler om patient / borgerforløb, som ikke er omfattet af overenskomst.

Med udgangspunkt i ovenstående eksempler inviteres parterne til at drøfte formålsbeskrivelsen. En revideret formålsbeskrivelse vil forudsætte en juridisk vurdering forud for behandling og godkendelse i MedComs styregruppe frem mod VDX-udbuddet.

Formålsbeskrivelsen skal særligt ses i sammenhæng med dimensioneringen samt positioneringen af VDX som fællesoffentlig service til egen ejerkreds i medspil/modspil med private/kommercielle løsninger.

Det indstilles, at parterne

- Drøfter, hvorvidt den eksisterende formålsbeskrivelse dækker de aktuelle ønsker og behov til anvendelsen af VDX?

3.2 Positioneringen af VDX

Problem

Som led i rammesætningen skal positioneringen af VDX afklares og besluttes.

Baggrund

Kernefunktionaliteterne i VDX er:

- Brobygning mellem videokonferenceudstyr- og infrastrukturer gennem virtuelle møderum.
- Integration til specialudviklede apps, lokale fag- og bookingsystemer samt brugerstyring gennem API.

Kernefunktionaliteterne understøtter formålsbeskrivelsen for VDX med video 'på tværs og med borgeren', også da markedet for videoløsninger er fortsat præget af manglende interoperabilitet

- Den stadige konkurrence mellem producenter på at skabe de bedste løsninger og videoprotokoller medfører ofte manglende kompatibilitet.
- Mange af de specialiserede og enkeltstående borgerrettede apps løser et bestemt behov uden at indtænke sammenhæng med allerede eksisterende videoløsninger.

Løsning

MedCom havde i sidste VDX-udbud et fortsat fokus på kernefunktionaliteterne i VDX. Især har udviklingen koncentreret sig om VDX-API'et, også da VDX-anvendelsen de senere år især er båret af integrationerne til de borgerrettede apps og fag- og bookingsystemer.

Frem mod det kommende VDX-udbud skal det således afklares, hvorvidt krav til kernefunktionaliteten skal suppleres med øgede krav til funktionalitet i møderummene. Her tilbyder eksisterende VDX-infrastruktur ikke samme collaborationsværktøjer som f.eks. Teams, Zoom osv.

Øgede krav til funktionalitet kan til en vis grad ses i sammenhæng med den administrative anvendelse af VDX – men der kan eventuelt også i den kliniske anvendelse være brug for 'noget mere'.

Positioneringen af VDX skal ses i sammenhæng med formålsbeskrivelsen for VDX.

Det indstilles, at parterne

- Drøfter kliniske eller administrative behov for at supplere den eksisterende positionering af VDX med fx krav til øget funktionalitet i møderummene

3.3 Afklaring af vilkår og muligheder for anvendelse af cloud

Problem

Som led i udbuddet skal vilkår og muligheder afklares for anvendelse af video i cloud ejet af amerikanske moderselskaber.

Baggrund

I forbindelse med seneste VDX-udbud blev der kun afgivet 1 tilbud. Det rejste spørgsmål om, hvorvidt prisen var konkurrenceudsat og/eller for dyr.

I den forbindelse blev det problematiseret, at kravene i udbuddet ikke umiddelbart tilgodeså cloud-leverandører. Cloud forventedes at kunne tilbyde mere fleksibel op- og nedskalering med deraf følgende lavere pris.

Under eksisterende kontrakt har VDX egne dedikerede servere, hvor opskalering vil ske i større blokke - og nedskalering vil være vanskelig uden udtrædelsesomkostninger.

Løsning

I video generelt samt i VDX består databehandlingen primært i udveksling af krypterede videostrømme på en konferenceserver hos en driftsleverandør.

Det betyder, at en driftsleverandør skal kunne underlægges en præcis databehandlingsinstruks. Det kan udfordre anvendelsen af cloud ejet af et amerikansk moderselskab – set i lyset af sagerne om bl.a. Chrome Book, Google Analytics, Shrems II.

Hertil kommer FISA 702 og US Cloud Act, som giver amerikanske efterretningstjenester adgang til at kræve data udleveret fra virksomheder placeret i EU, når virksomhederne har amerikanske moderselskaber, der er omfattet af FISA 702 og US Cloud Act.

Derfor synes det aktuelt vanskeligt at afgøre, hvorvidt anvendelsen af cloud til VDX vil være 'lovlig' under næste VDX-kontrakt og under hvilke vilkår. Herudover vil den geopolitiske situation kunne ændre på ønsker eller krav til drift af fællesoffentlig infrastruktur.

Den nuværende databehandlingsaftale, hvis vilkår blev forhandlet på plads før sidste VDX-udbud, stiller krav om, at driftsleverandøren skal opføre lokationer for anvendte datacentre for at sikre overholdelse af krav om, at personoplysninger ikke forlader EU/EØS uden instruks. Desuden er det et krav, at der skal være mulighed for fysisk inspektion. Disse krav kunne suppleres med leverandørens beskrivelse af, hvordan det sikres at udlevering af data sker i overensstemmelse med GDPR Artikel 28.3.a.

For afklaring vil MedCom søge dialog med Datatilsynet. Dialogen forventes at forudsætte bistand fra primært regionerne. Afklaring vil senest skulle foreligge senest ultimo marts 2023 for ikke at forsinke udbuddet.

3.4 Dimensioneringen af VDX

Problem

For dimensionering af VDX i udbuddet og med ny VDX-kontrakt skal parternes behov for VDX-kapacitet fastlægges.

Baggrund

VDX er aktuelt dimensioneret med licens til 1.500 samtidige porte - og hardware-kapacitet til 2.500 samtidige porte for at kunne håndtere peaks. Dimensioneringen er hovedsageligt bestemt af Corona-nedlukningen i 2020, hvor VDX gennemgik en stor kapacitetsmæssig udvikling. Denne udvikling var ventet - men ikke så hurtigt og i samme omfang.

Dimensioneringen og kapacitetsbehovet i VDX er løbende blevet drøftet i MedComs styregruppe frem mod fastlæggelse af budget for VDX og ØA. Det er sket med afsæt i parternes kortlægninger af kapacitetsbehovet ud fra strategier og politiske ambitioner om omlægning til digitale konsultationer, herunder via video – og er senest behandlet på møde i MedComs styregruppe den 17. marts 2021.

Løsning

Aktuelt er der overskydende kapacitet i VDX – og det er forventningen, at den eksisterende VDX-kapacitet er tilstrækkelig i de kommende år frem mod udløb af eksisterende VDX-kontrakt pr. 31. december 2024.

Dette kunne tale for at starte en ny VDX-kontrakt ud med lidt lavere kapacitet for at frigøre økonomi. Omvendt forventes ambitionerne på videoområdet fortsat høje – og der kan fortsat ske udvikling i VDX-forbruget i 2023 og 2024.

Derfor forventes ny VDX-kontrakt opstartet med samme kapacitet. Dette følger også af drøftelsen på sidste møde i MedComs styregruppe den 28. september 2022.

Endelig beslutning om dimensioneringen af VDX under ny VDX-kontrakt vil dog have en vis afhængighed til afklaring og vilkår for anvendelse af cloud.

Dimensioneringen af VDX skal særligt ses i sammenhæng med formålsbeskrivelsen for VDX.

3.5 Kontraktlængde og form

Problem

Som led i udbudsprocessen og udbudsplanen skal kontraktlængde og form fastlægges.

Baggrund

Den nuværende VDX-kontrakt er en rammeaftale, som løber 24 måneder med mulighed for forlængelse 2 x 12 måneder. Rammeaftalen blev valgt pga. usikkerheden med dimensioneringen af VDX, da en rammeaftale giver øgede muligheder for, at VDX kan vokse.

Overgang til en driftsaftale med længere varighed, vil forudsætte, at VDX-kapacitetsbehovet et relativt stabilt. En driftsaftale giver altså ikke samme muligheder for vækst.

Løsning

Det forventes, at VDX fortsat anskaffes under en rammeaftale, fordi en endelig og fast dimensionering af VDX endnu ikke foreligger. Herudover kan valg af en kortere rammeaftale være en fordel i lyset af udviklingen i og kravene til fremtidens videomøderum – samtidigt med, at afklaringen om vilkår og muligheder for cloud kan risikere at trække ud.

Slutteligt giver en rammeaftale også den fordel, at det eksisterende udbudsmateriale vil kunne genanvendes og med samme faktureringsmodel, hvor VDX er indkøbt som en service baseret på samtidige porte – og med få forbrugsafhængige elementer.

Antallet af samtidige porte er funderet på en opgørelse på gennemsnitsforbrug på hverdage – og altså ikke på peak, som traditionelle modeller. Fordelen med modellen er, at det giver en høj grad af budgetsikkerhed – hvor dog portprisen op til de første 1.000 samtidige porte synes 'høj', da hele servicen med licenser, hardwareanskaffelse og drift er indregnet. Nedskalering er pga. hardwareanskaffelsen aktuelt ikke mulig.

De eksisterende udbudsmaterialer vil dog skulle justeres med erfaringerne fra eksisterende VDX-kontrakt. Behovet for justeringer forventes hovedsagligt at angår hosting af driftsmiljøet for VDX-API'et.

Kontraktlængde og form skal ses i sammenhæng med dimensioneringen af VDX

4. Tidsplan og organisering af VDX-udbuddet

I nedenstående er overordnet tidsplan for VDX-udbuddet, som indbefatter en relativ lang implementeringsperiode.

Den foreløbige tidsplan er udarbejdet i forventning om, at udbudsformen er udbud med forhandling – og i forventning om, at krav og materialer fra sidste VDX-udbud kan genanvendes.

TIDSPLAN FOR VDX-UDBUD	2023					2024			
	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
OPSTART	■								
UDBUDSPLAN		■							
FORBEREDELSE			■						
I UDBUD					■				
TILDELING						■			
IMPLEMENTERING						■			
I DRIFT									■

Udbuddet for VDX er organiseret med:

- [MedComs styregruppe](#), som træffer beslutning om udbud og tildeling, strategiske valg i udbudsdesignet, investeringer og økonomi forbundet med udbud og drift.
- Udbudsstyregruppe, som har ansvar for en samlet og koordineret styring og kvalificering af udbudsprocesser hos MedCom. Udbudsstyregruppen består af en kommunal, en regional samt en statslig repræsentant samt MedCom
- Projektledelse og projektgruppe med udbudsassistance, udbudsjurist og MedCom

Brugergrupper og andre relevante fora inddrages desuden i udbudsprocessen i form af fx høringer.

5. Afklaringsproces

Afklaringsprocessen for den strategiske rammesætning vil ske gennem fællesregionale og fælleskommunale drøftelser frem mod behandling og beslutning i MedComs styregruppe den 23. marts 2023:

- Møde i RSI-direktørkreds
- Møde med kommunale repræsentanter i MedComs styregruppe, KL samt kommunal repræsentant i udbudsstyregruppen for SDN og VDX
- Møde i VDX-brugergruppe

MedCom vil deltage på møderne for præsentation af temaerne i den strategiske rammesætning.

